

Vereniging Dorpsbelangen Grolloo en Omstreken

Grolloo, 1-12-2024

Aan: college B&W en gemeenteraad Aa en Hunze

Betreft: Definitief rapport Milieuhygiënisch bodemonderzoek De Grote Moere te Grolloo (TAUW, R001-1295963WDO-V03-mwl-NL d.d. 29 november 2024)

Geacht college, geachte gemeenteraad,

Wij hebben kennisgenomen van bovengenoemd rapport, het persbericht en de brief aan de raadsleden van 29 november jl. Wij menen er goed aan te doen om u in het kader van de waarheidsvinding en beeldvorming daarover kort te informeren.

Vast staat dat de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) het verondiepen van de Grote Moere (DGM) vanaf de start tot heden aan toe niet toestond wegens het ontbreken van de nodige planologische vergunningen. Wat opvalt, is dat TAUW stelt dat op basis van de destijds vigerende wet- en regelgeving het “Generiek kader vrijliggende plassen” van toepassing was, zonder aan te geven waarop zij zich specifiek beroepen.

Naar aanleiding van het tweede conceptrapport hebben we de afgelopen dagen met deskundigen gesproken. Deze bevestigen onze bevindingen, namelijk dat het merendeel van het materiaal wat is gestort vanaf 1-1-2008 op basis van artikel 5, 35, 42, 53 e.v. van het Besluit Bodemkwaliteit (Staatscourant 2007, 469 dd. 22 november 2007) niet toegepast had mogen worden.

Op 04-04-2008 is een eerste melding (nr. 379) binnen het Besluit Bodemkwaliteit gedaan van gestort materiaal met toepassingstype: “Toepassing op natte bodem volgens het generieke kader”. Het betreft hier toepassing van schone grond met Bodemkwaliteitseis Achtergrondwaarde (AW).

Op 10-01-2012 wordt (ruim 4,5 jaar later) voor de eerste maal een melding gedaan met toepassingstype “Toepassing in grootschalige bodemtoepassing” (GBT). Dat betreft de 16de melding (nr. 81070) met grond die voldoet aan de maximale waarde van de bodemkwaliteitsklasse wonen en baggerspecie (klasse A).

Aangezien bij deze eerste melding na 01-01-2008 niet is aangegeven dat het om toepassingstype “Toepassing in grootschalige bodemtoepassing” gaat, kan dit toepassingstype bij de verdere stortingen in de Grote Moere niet meer worden gebruikt. Het wisselen van toetsingskaders (toepassingstypen) binnen één toepassing is niet toegestaan conform art. 42, lid 2 onder c van het Besluit Bodemkwaliteit. Het gaat om één definitieve keuze voor de toepassing.

In de nieuwe regelgeving Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is dit explicieter aangegeven. De initiatiefnemer moet vooraf kiezen welk regime (toepassingstype) hij wil toepassen. Duidelijk is dat bij de beoordeling van het gestorte materiaal verkeerde uitgangspunten - de zgn. toetsingswaarden - zijn gehanteerd, waardoor de resultaten mogelijk anders zijn dan het rapport suggereert.

Op 26-11-2014 is de Regeling Bodemkwaliteit gewijzigd (Staatscourant 2014, 33763), waardoor tarragrond niet meer mocht worden toegepast. De regeling stelt: "Tarragrond van aardappelen die zijn behandeld met chloorprofam wordt uitsluitend toegepast op de bodem, uitgezonderd de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam, boven het maaiveld, voor zover niet gelegen in een Natura 2000-gebied of in de ecologische hoofdstructuur, bedoeld in artikel 2.10.1 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening".

Toch is er vanaf 2015 tot en met 2018 met medewerking van het bevoegd gezag 140.000 m3 tarra op niet-toegestane wijze gestort. De stelling dat vanaf 2015 geen tarragrond meer is gestort in het oppervlaktewater van De Grote Moere is een pertinent onjuiste uitleg van bovengenoemde regeling. Hiermee wordt u als college en raad op het verkeerde been gezet.

Ook vóór 26-11-2014, te weten in 2013, is 60.000 m3 tarragrond in De Grote Moere gestort, met grote vissterfte tot gevolg. Hoewel dit toen niet verboden was, had het bevoegd gezag op basis van de beschikbare informatie kunnen weten wat de gevolgen zijn van het storten van tarragrond in oppervlaktewater. Het bevoegd gezag heeft zich in dezen onttrokken aan haar zorgplicht, zoals die is vastgelegd in artikel 7 van het Besluit Bodemkwaliteit.

Het is bij de gemeente bekend dat een niet nader te noemen partij onderzoek heeft laten doen naar de strafbare feiten die zich tijdens het proces van verondiepen hebben voorgedaan. Bevindingen hiervan zijn voorgelegd aan de Inspectie Leefomgeving en Transport, de toezichthouder van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het is aan de ILT om deze zaak aan het OM voor te leggen.

Concluderend kan worden gesteld dat de resultaten van het onderzoek thans milieuhygiënisch geen ernstig verontrustend beeld geven. Echter, wanneer in de komende jaren nog eens 800.000 m3 met hetzelfde materiaal wordt verondiept (gedempt), zoals het plan van Staatsbosbeheer uit 2022 beoogt, zal deze conclusie niet standhouden. Een dergelijke grootschalige toepassing zal, voor zover dit nu al niet het geval is, op de lange duur wel degelijk negatieve effecten hebben op mens en milieu.

De beoogde natuurontwikkeling heeft de afgelopen twintig jaar niet plaatsgevonden; er is eerder sprake van onherstelbare afbraak. Verdere demping zal niet leiden tot herstel, maar zal resulteren in een nog verdere verslechtering van de locatie in en rond De Grote Moere. Bij dit onderzoek is er overigens volledig aan voorbijgegaan dat De Grote Moere de planologische bestemming "natuur" heeft en in NatuurNetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) ligt.

In de brief van het college aan de raad d.d. 29-11-2024 wordt gesproken over de aanvraag van een omgevingsvergunning. Dat is naar onze overtuiging nog te prematuur, omdat er sprake is van (mogelijk) strafbare overtredingen van de vigerende wet- en regelgeving. Het verdient aanbeveling om deze kwestie eerst nader te onderzoeken alvorens het vergunningstraject in werking te laten treden. Hiermee kan worden voorkomen dat een verdere behandeling van de aanvraag van rechtswege moet worden afgebroken.

VDGO heeft de twee conceptrapporten diepgaand bestudeerd. Het eerste rapport bevatte zodanig veel onvolkomenheden waarvan VDGO de consequenties niet kon overzien, dat VDGO niets anders restte dan de burgemeester daarover op 4-11-2024 te informeren. Een verzoek tot nader overleg werd echter afgewezen. De burgemeester wilde eerst het eindrapport afwachten. Nu wordt door het

rapport gesuggereerd dat er niets aan de hand is. Dat VDGO zich nu verzet tegen een groot deel van inhoud kan dus niet als nieuw worden beschouwd.

Tot slot was afgesproken dat de gemeente de belanghebbenden van Papenvoort en Oostereind Grolloo, alsmede bewoners van Grolloo, op 3 december 2024 als eersten zou informeren over het rapport, en dat de pers onder embargo ruim voor die tijd het rapport ter inzage zou krijgen. Het verbaast ons ten zeerste dat tegen deze afspraak in op 29 november een persbericht is uitgegaan en dat de raad door een apart schrijven is geïnformeerd. Bovendien moest VDGO via via horen van bovengenoemd persbericht. De gemeente heeft niet de moeite genomen VDGO hierover te informeren. Wij vinden het niet chique hierover in het ongewisse te zijn gelaten.

VDGO zal u haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen vóór 21 december 2024 in een separate brief doen toekomen.

Met vriendelijke groet,

De VDGO-werkgroep De Grote Moere

Nienke Groenendijk (voorzitter VDGO)

Dick Oelen (coördinator werkgroep)

Bart Ek

Oncko Burghgraef

Ted Zuidgeest